Parlamentul European
2019-2024

Document de ședință

B9-0341/2022

29.6.2022

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la vetourile naționale care subminează acordul fiscal global (2022/2734(RSP))

José Gusmão, Manon Aubry, Martin Schirdewan
în numele Grupului The Left

B9-0341/2022

Rezoluția Parlamentului European referitoare la vetourile naționale care subminează acordul fiscal global
(2022/2734(RSP))

Parlamentul European,

– având în vedere partea a treia și articolul 116 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

– având în vedere articolul 20 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE),

– având în vedere Cadrul incluziv privind erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor (BEPS) al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)/G20 intitulat „Declarația privind o soluție bazată pe doi piloni pentru problemele fiscale generate de digitalizarea economiei”, la care au aderat 137 din cei 141 de membri și care au aprobat-o la 4 noiembrie 2021,

– având în vedere propunerea Comisiei de directivă a Consiliului privind asigurarea unui nivel minim global de impozitare a grupurilor multinaționale în Uniune (COM(2021)0823),

– având în vedere poziția sa din 19 mai 2022 referitoare la propunerea de directivă a Consiliului privind stabilirea unei cote minime globale de impozitare a grupurilor multinaționale în Uniune[1],

– având în vedere studiul din 25 octombrie 2021 al Observatorului fiscal al UE intitulat „Efectele impozitului minim global asupra veniturilor: estimări în funcție de țară”,

– având în vedere studiul Institutului Economic Polonez din ianuarie 2020 intitulat „Echitatea fiscală în Uniunea Europeană: către o mai mare solidaritate în combaterea evaziunii fiscale”,

– având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, la 8 octombrie 2021, 136 din cei 140 de membri ai Cadrul incluziv privind BEPS al OCDE/G20 au convenit asupra unei reforme a sistemului fiscal internațional printr-o soluție bazată pe doi piloni pentru a soluționa problemele care decurg din digitalizarea economiei și pentru a limita concurența în ceea ce privește impozitul pe profit prin introducerea unei cote minime globale de impozitare de 15 %;

B. întrucât, în 2020, doar șase state membre ale UE au avut o cotă de impozitare efectivă sub 15 %;

C. întrucât după mai multe runde de negocieri s-a ajuns la un angajament mai redus față de

[1] Texte adoptate, P9_TA(2022)0216.

propunerea inițială de 21 %;

D. întrucât, punerea în aplicare a cotei minime globale de impozitare în temeiul reformei bazate pe doi piloni menționată anterior ar aduce anual țărilor venituri noi de aproximativ 150 de miliarde USD[2];

E. întrucât numai UE și-ar crește veniturile din impozitul pe profit cu aproximativ 64 de miliarde EUR anual prin perceperea unei cote efective minime a impozitului pe profit de 15 %, în conformitate cu pilonul II al acestui acord global[3];

F. întrucât studiile independente estimează că o cotă de 25 % la nivelul UE fără excepții ar permite colectarea a 234 de miliarde EUR[4];

G. întrucât chestiunile fiscale din Uniune fac obiectul unei proceduri legislative speciale și sunt decise în unanimitate în Consiliu;

H. întrucât toate țările OCDE și G20, inclusiv toate cele 27 de state membre ale UE, au salutat acordul de reformare a normelor fiscale internaționale din octombrie 2021;

I. întrucât, în pofida acestui angajament, adoptarea unei directive a UE pentru a susține și a pune în aplicare pilonul doi al acestui acord internațional (Directiva privind pilonul II) a eșuat de trei ori în formațiunea Afaceri Economice și Financiare (ECOFIN) a Consiliului, pentru că nu s-a obținut unanimitatea;

J. întrucât Polonia și, mai recent, Ungaria și-au invocat dreptul de veto național pentru a împiedica adoptarea Directivei privind pilonul II, deși a fost sprijinită de toate celelalte 26 de state membre;

K. întrucât Ungaria, deși a fost de acord cu punerea în aplicare a directivei în cadrul reuniunilor anterioare ale ECOFIN, și-a invocat dreptul de veto în cadrul reuniunii ECOFIN din iunie 2022, în urma retragerii vetoului de lungă durată al Poloniei;

L. întrucât veniturile publice provenite din punerea în aplicare a Directivei privind pilonul II în UE ar fi deosebit de importante în contextul războiului din Ucraina și al consecințelor sale economice și sociale în cadrul UE, precum și al nevoii de justiție fiscală și de asigurare a redresării economice după pandemie pe baza unei tranziții către neutralitatea climatică,

Considerații generale

1. afirmă că normele fiscale internaționale existente sunt în mare măsură depășite și nu sunt în măsură să abordeze digitalizarea tot mai mare a economiei și să reducă în mod eficace evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale; afirmă că este nevoie urgentă ca normele să fie reformate prin adoptarea acordului fiscal global al OCDE/G20, astfel încât sistemele fiscale internaționale, europene și naționale să fie adecvate pentru noile

[2] https://www.oecd.org/tax/international-community-strikes-a-ground-breaking-tax-deal-for-the-digital-age.htm
[3] https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf
[4] https://www.taxobservatory.eu/wp-content/uploads/2021/10/Note-2-November-2021-1.pdf

provocări economice, sociale și tehnologice ale secolului al XXI-lea;

2. ia act cu mare îngrijorare de cursa continuă de reducere a cotei impozitului pe profit în economiile dezvoltate în ultimele decenii; subliniază scăderea drastică a ratelor medii ale impozitului pe profit în UE, de la 33,3 % în 2000 la 22,7 % în 2020[5]; reiterează necesitatea urgentă de a impune un prag minim pentru impozitul pe profit prin introducerea unei cote efective minime de 15 %, în conformitate cu pilonul II al acordului fiscal global;

3. subliniază că normele fiscale existente și neconcordanțele dintre normele fiscale din statele membre și din alte domenii, împreună cu lipsa cooperării internaționale, printre alte aspecte, le permit întreprinderilor multinaționale să practice planificarea fiscală agresivă, ceea ce le reduce în mod semnificativ cotele efective de impozitare; reamintește că această situație creează, de asemenea, un dezavantaj concurențial semnificativ pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), deoarece acestea plătesc cote de impozitare efective considerabil mai mari decât întreprinderile multinaționale, ceea ce este inacceptabil;

4. regretă faptul că pierderile rezultate din utilizarea tranzacțiilor internaționale pentru evitarea obligațiilor fiscale și evaziune fiscală privează statele membre ale UE de 170 de miliarde EUR anual[6];

5. subliniază poziția sa adoptată recent cu privire la Directiva privind pilonul II, care solicită o punere în aplicare rapidă până în ianuarie 2023;

6. subliniază că numai 10-15 % dintre întreprinderile multinaționale intră sub incidența acordului internațional și că excluderile și exceptările incluse în acord permit accentuarea fenomenului de evitare a obligațiilor fiscale și evaziune fiscală; subliniază, de asemenea, caracterul dinamic al evaziunii fiscale și al evitării obligațiilor fiscale; invită Comisia să actualizeze în continuare legislația relevantă pentru a combate mai bine această problemă esențială;

Procesul decizional actual și impactul vetourilor naționale

7. subliniază că votul în unanimitate în cadrul Consiliului cu privire la politica fiscală nu contribuie la introducerea schimbărilor necesare pentru a face față dificultăților actuale; regretă că situația actuală conduce adesea la întârzieri și la lipsa de progrese în ceea ce privește armonizarea normelor fiscale în întreaga Uniune, ceea ce ar fi în beneficiul tuturor;

8. subliniază cu profundă îngrijorare faptul că vetourile naționale au împiedicat în mod constant realizarea de progrese în multe domenii importante ale impozitării, fiind blocate în Consiliu propuneri precum baza fiscală consolidată comună a societăților (CCCTB), revizuirea Directivei privind dobânzile și redevențele, reforma Codului de conduită în domeniul impozitării întreprinderilor și, acum, Directiva privind pilonul II;

[5] https://tradingeconomics.com/euro-area/corporate-tax-rate
[6] https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2018/07/PIE_Report_Tax_Havens_EU.pdf

9. regretă faptul că vetourile naționale în materie fiscală au fost exploatate, instrumentalizate și utilizate ca monedă de schimb de către anumite state membre pentru a obține câștiguri sau concesii și pentru a urmări alte interese egoiste în domenii care nu au legătură cu impozitarea; subliniază că existența acestor vetouri amenință să perpetueze practici fiscale dăunătoare și injustiția socială care subminează capacitatea Uniunii de a funcționa în mod eficace, de a promova condiții de concurență echitabile și de a proteja interesele cetățenilor săi și ale IMM-urilor;

Recomandări de acțiune și domenii de reformă

10. invită Ungaria să pună capăt imediat blocării inutile a acordului fiscal global în Consiliu; regretă faptul că un singur stat membru are capacitatea de a bloca atât punerea în aplicare a unui astfel de acord istoric, cât și celelalte 26 de state membre în lupta pentru o mai bună dreptate fiscală;

11. reiterează apelul adresat Comisiei de a se abține de la aprobarea planului național de redresare al Ungariei până când nu respectă pe deplin toate recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european privind statul de drept și nu pune în aplicare toate hotărârile relevante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene și ale Curții Europene a Drepturilor Omului;

12. solicită Comisiei să folosească procedura prevăzută la articolul 116 din TFUE cu privire la anumite politici fiscale, pentru a se renunța la cerința unanimității în cazurile în care Comisia constată că o diferență între actele cu putere de lege și actele administrative din statele membre denaturează condițiile de concurență de pe piața internă; îndeamnă, în acest sens, statele membre să susțină tranziția de la unanimitate la votul cu majoritate calificată (VMC) în aceste domenii din aceste motive; reamintește, în acest sens, manifestul Ursulei von der Leyen atunci când a candidat la funcția de Președintă a Comisiei, care includea un angajament de „a utiliza clauzele din tratate care permit adoptarea propunerilor privind impozitarea prin codecizie și luarea deciziilor prin votul cu majoritate calificată în Consiliu”;

13. invită Comisia să relanseze o propunere de trecere de la unanimitate la votul cu majoritate calificată într-o serie de domenii ale impozitării, în special atunci când acestea sunt necesare pentru combaterea fraudei fiscale, a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale, precum și în ceea ce privește măsurile fiscale legate de protecția mediului și atingerea obiectivului nostru de neutralitate climatică până în 2050 prin Pactul verde european; reamintește discursul privind starea Uniunii din 2018 al fostului Președinte al Comisiei, Jean Claude Juncker, care a solicitat un sistem de majoritate calificată pentru chestiuni fiscale;

14. invită Comisia să reflecteze în continuare asupra oportunității implementării acordului fiscal global prin procedura de cooperare consolidată prevăzută la articolul 20 din TUE; invită, de asemenea, Comisia să analizeze posibilitatea creării unui mecanism de aplicare automată a cooperării consolidate în situațiile în care trei sau mai puține state membre blochează punerea în aplicare a măsurilor fiscale care vizează asigurarea justiției fiscale, combaterea fraudei, a evitării obligațiilor fiscale și a evaziunii fiscale, precum și protecția mediului;

15. reamintește că rata de impozitare de 15 % este un minim absolut și încurajează statele

membre să meargă mai departe și să adopte o rată de impozitare mai mare pentru a evita o uniformizare la un nivel inferior a ratelor de impozitare la 15 %; ia act de faptul că aceasta nu poate decât să contribuie la încheierea unor acorduri multilaterale mai ambițioase în viitor;

16. subliniază că, într-un scenariu în care SUA blochează acordul internațional prin nepunerea în aplicare a unui act legislativ, Convenția multilaterală care prevede eliminarea și oprirea tuturor impozitelor pe servicii digitale și alte măsuri similare relevante până la 31 decembrie 2023 nu vor mai fi fezabile și ar trebui revocate ulterior;

17. subliniază legitimitatea adoptării de către statele membre a unor măsuri de apărare a bazelor lor de impozitare, cum ar fi nedeductibilitatea costurilor, măsurile de reținere la sursă a impozitului, limitarea scutirii de participare și cerințele speciale de documentare, în special în ceea ce privește prețurile de transfer;

18. subliniază că studii recente au arătat că Directiva privind dobânzile și redevențele și Directiva privind societățile-mamă și filialele acestora permit statelor membre să lase să circule fluxuri neimpozitate de venituri pasive care ajung în jurisdicții ale unor țări terțe cu impozite reduse sau zero; subliniază, în plus, că ambele directive pot stimula societățile să creeze structuri de tip holding în statele membre cu impozite reduse pentru a beneficia de scutirile de la plata impozitelor reținute la sursă; invită Comisia să relanseze revizuirea Directivei privind dobânzile și redevențele, care este blocată în Consiliu;

°

° °

19. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.